

УДК 338.532.4
UDC 338.532.4

ДО ПИТАННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЦІН – ВТРУЧАННЯ ДЕРЖАВИ В МЕХАНІЗМ САМОРЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ЧИ ОБ'ЄКТИВНА НЕОБХІДНІСТЬ

Амеліна Н.К., Національний транспортний університет, Київ, Україна
Смельянцева Д.І., Національний транспортний університет, Київ, Україна

TO THE GOVERNMENT'S PRICE REGULATION - INTERVENTION IN SELF-REGULATORY MECHANISMS OF MARKET OR OBJECTIVE NECESSITY

Amelina N.K., National Transport University, Kyiv, Ukraine
Iemeliantsseva D.I., National Transport University, Kyiv, Ukraine

К ВОПРОСУ ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ЦЕН – ВМЕШАТЕЛЬСТВО ГОСУДАРСТВА В МЕХАНИЗМ САМОРЕГУЛЯЦИИ РЫНКА ИЛИ ОБЪЕКТИВНАЯ НЕОБХОДИМОСТЬ

Амелина Н.К., Национальный транспортный университет, Киев, Украина
Емельянцева Д.И., Национальный транспортный университет, Киев, Украина

Постановка проблеми: Проблема державного регулювання цін повстала перед економістами ще в ХІХ столітті. За останні роки видатні економісти багатьох країн розробляли теоретичні засади, визначали методологію, удосконалювали заходи з метою запровадження ефективного механізму регулювання цін. У сучасний період соціально-економічного розвитку заходи державного впливу на ціноутворення стали невід'ємною складовою системи регуляторної політики країни.

Але, на даний момент існує об'єктивна необхідність глибинного наукового осягнення основного об'єкта дослідження – державного регулювання цін як одного з головних рушіїв розвитку економіки. Бо до цього часу жоден з економістів не дав найоптимальнішу систему державного регулювання цін, що б не призводила до дефіциту, не погіршувала ринкові відносини, або не приносила збитків через втрату ефективності.

Аналіз останніх досліджень та публікацій: Теоретико-методологічні основи дослідження ціноутворення в економічній системі ринкового типу були в центрі уваги класиків економічної науки Леона Вальраса, Михайла Кондратьєва, Карла Маркса, Альфреда Маршалла, Давіда Рікардо, Адама Сміта, Йозефа Шумпетера та багатьох інших. Також вони поглиблено розглядаються у працях видатних вчених сучасності, зокрема Т. Артьомової, К. Вальтуха, А. Гриценка, Дж. Дебре, К. Ерроу, В. Медведєва, Ю. Осіпова, М. Павлишенка, С. Тютюнникової та інших. Вивченням проблем державного регулювання цін займалося багато відомих вчених, зокрема Н. Верхоглядова, М. Войнаренко, Д. Гладких, Л. Головка, Г. Джумагельдієва, Л. І. Дідківська, В. Добровольська, Я. Литвиненко, М. Нетяжук, В. Онєгін, Н. Парижак, О. Покатаєв, Л. Рибчинська, І. Салімжанова, Ю. Тормос, Л. О. Шкварчук, та інші.

Формулювання цілей статті: З метою визначення основних пріоритетів розвитку державної регуляторної політики, необхідно визначити всі позитивні та негативні наслідки від державного регулювання цін, та наслідків, що отримає ринкове середовище від політики дерегуляції в сфері ціноутворення.

Основний матеріал дослідження: Жодна з країн світу не дозволяє собі політику невтручання в процеси ціноутворення на підприємствах. В більшості країн в якості спільної практики використовують чіткі правила ціноутворення, що виражаються у вигляді законодавчих актів і мають на меті регламентацію методології та процедури формування цін на товарних ринках країни. Окрім цього, майже кожна держава бере на себе функцію встановлення цін на конкретні товари та послуги, що мають стратегічне значення для розвитку національної економіки, або такі товари, встановлення ціни на які без регулювання можуть принести країні збитків, як матеріальних, та моральних, виходячи тим самим на рівень управління економічною безпекою країни. Так, сфера регульованого та контролюваного державою ціноутворення може коливатися в межах від 10% до 40%. [1, с.206]

Аналіз наслідків, меж та методів втручання органів державної влади у процес ціноутворення на товарних ринках України, оцінка їх ефективності – це питання, що турбують суспільство останнім часом, адже знайти золоту середину між інтересами споживачів, що вважають ціни на продукцію

занадто високими та виробників, що намагаються максимізувати прибутки, вкрай важко. Пом'якшення цього цінового антагонізму – ключова проблема державної політики цін. [2, с.51]

Класична економічна теорія розглядає вільне ринкове ціноутворення як основний елемент підтримки рівноваги між попитом і пропозицією. Однак ідеальної загальної та повної свободи ціноутворення ніколи не було. Проблема полягає у визначенні ступеня та форм обмеження вільного ціноутворення.

Як свідчить історія розвитку країн з ринковою економікою, ще в минулому столітті деякі держави намагалися регулювати ціни. За останні 150 років вдавалися до таких заходів з метою регулювання цін: встановлювали тарифи на послуги залізничного транспорту, пошти, телеграфу, а також державні монопольні ціни на "акцизні" товари; продавали продовольчі товари з державних запасів у неврожайні роки; запроваджували сприятливу митну політику та непряме оподаткування, що істотно впливало на рівень внутрішніх цін.

Заходи впливу на ціноутворення стали невід'ємними складовими системи державного регулювання економіки. Державне регулювання цін, як свідчить досвід розвинених країн, може мати законодавчий, адміністративний та економічний характер. Ухвалені парламентами закони утворюють правову основу відносин між суб'єктами господарювання, а також між ними і державою у сфері ціноутворення. Сукупність цих законів являє собою цінове право, що входить до складу цивільного права. В Україні головний Закон, що регулює відносини в сфері цін є Закон „Про ціни та ціноутворення”.

Згідно Закону, політика ціноутворення є складовою частиною загальної економічної і соціальної політики України і спрямована на забезпечення:

- рівних економічних умов і стимулів для розвитку всіх форм власності, економічної самостійності підприємств, організацій і адміністративно-територіальних регіонів республіки;
- збалансованого ринку засобів виробництва, товарів і послуг;
- протидії монопольним тенденціям виготовлювачів продукції, товарів і послуг;
- об'єктивних співвідношень у цінах на промислову і сільськогосподарську продукцію, що забезпечує еквівалентність обміну;
- розширення сфери застосування вільних цін;
- підвищення якості продукції;
- соціальних гарантій в першу чергу для низькооплачуваних і малозабезпечених громадян, включаючи систему компенсаційних виплат у зв'язку із зростанням цін і тарифів;
- створення необхідних економічних гарантій для виробників;
- орієнтації цін внутрішнього ринку на рівень світового ринку.[3]

Втручання держави у процеси ціноутворення передбачає час насамперед спостереження за рівнем цін. Цим займаються центральні статистичні управління, а також соціальні партнери (науково-дослідні центри профспілок, спеціальні комісії за завданням партійних керівників, міжнародні організації).

Основна мета такого спостереження — визначити рівень збільшення вартості життя для розрахунку індексу щорічного номінального підвищення заробітної плати і пенсій, а також для з'ясування впливу підвищення цін на витрати виробництва та національну конкурентоспроможність.

Найбільш поширені підходи щодо класифікації методів та форм регулювання цін включають їх поділ за такими властивостями, як характер впливу на ціни (прямий чи опосередкований), рівень реалізації регулюючих дій (макрорівень, макрорівень), вид фінансової політики (монетарна, бюджетно-податкова).

До методів прямого регулювання цін належать всі адміністративні методи цінового регулювання, а також деякі економічні методи (наприклад, непрямі податки, процентні ставки за кредитами). Пряма дія на ціни і процеси ціноутворення ґрунтується на директивному впливі на рівень (кількісне значення) або структуру ціни (розмір її структурних елементів).

Опосередковане регулювання цін передбачає здійснення непрямого впливу на підконтрольний об'єкт через регулювання інших господарських інструментів, які за своєю економічною природою є взаємопов'язаними із цінами – грошова маса, заробітна плата, валютний курс, сукупний попит [4].

Причини державного регулювання цін:

1. Наявність асиметричної інформації, тобто такої інформації, яка дає можливість одним учасникам угоди зловживати не інформованістю інших.
2. Наявність на ринку суспільних благ та монополій.
3. Наявність зовнішнього середовища.

Серед основних заходів у процесах державного регулювання цін є так звані «ножиці цін», що встановлюють максимальну та мінімальну межі ціни

Максимальна межа ціни - це законодавчо встановлена максимальна ціна, по якій продавець може продати свій товар. Причинами встановлення максимальної ціни є бажання уряду забезпечити необхідний рівень споживання товарів першої необхідності для більшості населення, яке не змогло би придбати ці товари і послуги по ринковій ціні (наприклад, ціни на хліб, тарифи на комунальні послуги), коли на ринку є фірма з монопольним становищем, як може встановлювати максимально можливу ціну, а також коли є необхідність зниження інфляційних процесів, якщо останні має місце.

Нижній рівень ціни - це мінімальна ціна, встановлена державою, яка перевищує ринкову ціну. До таких цін уряд вдається тоді, коли ринкова ціна не дозволяє забезпечити необхідний рівень доходів виробникам і постачальникам економічних ресурсів, або на товари, вжиток яких може нашкодити людству (але в даному випадку частіше це робиться через систему акцизів - акциз на спиртні напої, цигарки, тощо). Прикладом такої ціни може бути законодавчо встановлена мінімальна зарплата, ціни на сільгосппродукцію тощо.

Існує декілька трактувань ціни як економічної категорії, зокрема:

1) ціна - грошовий вираз вартості товару. Це означає, що в основі ціни лежать затрати праці на виготовлення товару;

2) ціна - грошове вираження цінності, яка потенційно може задовольнити конкретну потребу споживача. Іншими словами, ціна - сума всіх витрат покупця, прямо чи непрямо пов'язаних з придбанням товару.

Теорія вартості й ціни є однією з визначальних складових досліджень А. Сміта. У концепції вартості цього економіста можна виділити три підходи до трактування вартості [5, с.190]:

- вартість визначається витраченою на виробництво працею;
- вартість визначається працею, що купується, тобто кількістю чужої праці, яку товаровиробник може одержати в обмін на власну працю;
- вартість визначається сумою доходів: заробітної плати, прибутку та ренти.

Він стверджував, що витрати праці є єдиним джерелом і вимірником вартості товару, при цьому враховуються не індивідуальні витрати праці, а суспільно необхідні за певного рівня розвитку продуктивних сил [6, с. 24]. А. Сміт підкреслював, що з погляду створення вартості всі види продуктивної праці є рівнозначні, а тому не тільки специфічні види занять є джерелом багатства.

Вихідним положенням концепції К.Маркса є те, що основою існування і розвитку суспільства є матеріальне виробництво, і в основі вартості лежить тільки один чинник - праця робітників. Сутність цієї концепції полягає у такому: товар має вартість і ціну. А оскільки кожний товар є результатом праці, то це робить всі товари якісно однорідними, а отже, співставними. За такого підходу праця, уречевлена в товарах, також стає якісно-однорідною, працею, позбавленою конкретики. В економічній теорії таку працю прийнято називати абстрактною, а співвідношення вартостей різних товарів відображає відношення представлених в них величин абстрактної праці. Ці величини і визначають об'єктивні пропорції обміну товарами (чи купівлі-продажу).

Прибуток створюється додатковою працею, за Карлом Марксом. В сучасному світі процес встановлення ціни підприємством майже не враховує питання абстрактної чи додаткової вартості, а виходить з питання рентабельності та ефективності. Окрім того, через розширення географії збуту, кількості послуг компаній-посередників, що стають між виробником та споживачем, ціна, яку встановлює товаровиробник дуже часто може бути набагато меншою, ніж та, за якою купує даний товар кінцевий споживач.

Збільшення кількості посередників, що не привносять у товар великої додаткової вартості, наявність фіктивних фірм-посередників, збільшує ціну на кінцевий товар, спотворює процес справедливого ціноутворення і провокує інфляційні процеси в державі. Можна навіть прослідкувати за різницею між рівнями націнки виробника та посередника, особливо на ринку сільськогосподарської продукції в Україні. Так, закупівельна ціна одного літру молока у приватних виробників Кіровоградській області коштує 3,20 грн, а в супермаркетах м. Києва – 11-17 грн., тобто більше в 4 рази.[7] Відбувається це через відсутність чистої конкуренції на даному ринку, коли компанія-посередник є територіальним монополістом. Маємо яскравий приклад «важеля націнки», коли плече виробника менше, ніж в посередників, що призводить до викривлення теорії трудової вартості – хто працює найбільше – отримує найменше, а посередники лише за рахунок логістичних операцій отримують найбільшу норму прибутку.

Виходом з цієї ситуації може бути ліцензування посередників, квотування норми рентабельності для посередників, визначення оптимальної кількості посередників, але жоден з цих методів не дасть 100% гарантії захисту від посередників з монопольним становищем, тим паче, що при будь-якому тиску на них можна отримати або дефіцит певного товару, або перехід підприємств в тіньовий сектор.

Лауреат Нобелівської премії з економіки 2014 року Жан Тіроль пропонує новий підхід до державного регулювання процесу ціноутворення на підприємствах, зокрема на ринках з монополістичною конкуренцією. Сфокусувавшись на питанні оптимальної регуляції, поєднавши дослідження з теорією ігор, він запропонував компаніям з монопольним становищем самим обирати регуляторні обмеження, акцентуючи увагу на ефективності компанії. Ефективність даного методу полягає в тому, що компанія сама володіє інформацією про себе, може оцінити, який метод регулювання ціни не буде шкодити ефективності самого підприємства, а лише внесе необхідні корективи для економічної безпеки країни. [8]

Такої ж думки і інші сучасні економісти. За основними ідеями теорії захоплення, регулятор – держава – має діяти на благо всіх гравців ринку, тобто як на споживачів, так і на продавців. Теорія регулювання ринків Стіглера-Пельцмана доводить, що регулятор, зацікавлений в максимізації політичної підтримки, буде свою політику на низьких цінах для споживачів та високих прибутках виробників. Наприклад, регулювання цін природних монополій (електроенергія, громадський транспорт) – підвищує прихильність до регулятора від соціуму, регулювання конкурентних ринків призводить до підтримки від виробників, не втрачаючи підтримку споживачів (послуги таксі).

Регулювання цін на ринках має дозволяти виробникам встановлювати таку ціну, за якої вона зможе отримувати справедливую норму прибутку, тобто ціна визначається на основі середніх витрат.

Висновки. Україна стала на шлях політики дерегуляції економіки, декларуючи, що з кожним роком вплив держави на економіку буде зменшуватися. Але жодна країна світу не може собі дозволити повернутися до чистого капіталізму, коли держава жодним чином не втручається в економічну діяльність. Існує об'єктивна необхідність регулювання цін державно – на монопольних ринках, на товари першої необхідності, тощо. Винайти ефективні методи регулювання цін – завдання як для уряду, так і для науковців.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Баздникин А.С. Цены и ценообразование.// А.С.Баздыкин. – М.: Юрайт-Издат, 2008.-332 с.
2. Пасхавер Б. Ціни виробництва та споживання продовольчого ринку./ Б.Пасхавер // Економіка України. – 2007. - №12., с.51 – 61.
3. Закон України Про ціни і ціноутворення//Верховна Рада України. – Відомості Верховної Ради, 2013, № 19-20, ст.190
4. Макаренко М. І. Бюджетно-монетарне регулювання цін у трансформаційній економіці : дис... д- ра екон. наук: 08.01.01 / Макаренко Михайло Іллч. — Суми, 2003. — 439 с.
5. Історія економічних учень : підручник : у 2 ч. / [Базилевич Б. Д., Гражевська Н. І., Гайдай Т. В. та ін.] ; за ред. В. Д. Базилевича. – [3-тє вид., випр. і доповн.]. – К. : Знання, 2006. Ч. 1. – 2006. – 582 с.
6. Сміт А. Добробут націй. Дослідження про природу та причини добробуту націй / Адам Сміт ; [пер. з англ.]. – К. : Port – Rojal, 2001.
7. Закупівельні ціни на молоко катастрофічно знижуються [Електроний ресурс] / Несен О. //Кіровоградська правда- 17.04.2014.- Режим доступу до журн.: <http://www.pravda-kr.com.ua/groshi/1175-zakupivelni-tsini-na-moloko-katastrofichno-znizhuyutsya.html>
8. Laffont J.-J., Tirole J. A Theory of Incentives in Regulation and Procurement. — Cambridge, MA: MIT Press, 1993.

REFERENCES

1. Bazdnikin AS Prices and pricing .// A.S.Bazdykin . - M .: Yurait - Inostr , 2008.-332 p. (Rus)
2. Pashaver B. Prices of production and consumption of the food market. / B.Pashaver // Economy of Ukraine. - 2007. - '12., P.51 - 61. (Ukr)
3. Law of Ukraine «Prices and pricing» // Parliament of Ukraine. - VVR, 2013, ' 19-20, d.190 (Ukr)
4. Makarenko N.I. Budget and monetary price regulation in transitional economy: Dis ... D-ra economical. sciences: 08.01.01 / Michael I. Makarenko. - Amounts 2003 - 439 p. (Rus)
5. History of economic doctrines: Tutorial: 2 h. / [Bazylevych BD, Hrazhevska NI Gaidai T. et al.] eds. VD Bazilevich. - [3rd ed., Straighten. and complement.]. - K: Knowledge, 2006. Part 1 - 2006 - 582 p. (Ukr)
6. A. Smith, Wealth of Nations. Inquiry into the Nature and causes of welfare nations / Adam Smith; [Trans. from English.]. - K.: Port - Rojal, 2001. (Ukr)
7. Purchase price of milk drastically reduced [Electron resource] / A. Nesen // Kirovograd pravda-17.04.2014.- Access to journal: <http://www.pravda-kr.com.ua/groshi/1175-zakupivelni-tsini-na-moloko-katastrofichno-znizhuyutsya.html> (Ukr)

8. Laffont J.-J., Tirole J. A Theory of Incentives in Regulation and Procurement. — Cambridge, MA: MIT Press, 1993. (Eng)

РЕФЕРАТ

Амеліна Н.К. До питання державного регулювання цін – втручання держави в механізм саморегулювання ринку чи об'єктивна необхідність / Н.К.Амеліна, Д.І.Смельянцева // Вісник Національного транспортного університету. Серія «Економічні науки». Науково-технічний збірник. – К. : НТУ, 2015. – Вип.3 (33).

Постановка проблеми: Проблема державного регулювання цін повстала перед економістами ще в XIX столітті. За останні роки видатні економісти багатьох країн розробляли теоретичні засади, визначали методологію, удосконалювали заходи з метою запровадження ефективного механізму регулювання цін. У сучасний період соціально-економічного розвитку заходи державного впливу на ціноутворення стали невід'ємною складовою системи регуляторної політики країни.

Формулювання цілей статті: З метою визначення основних пріоритетів розвитку державної регуляторної політики, необхідно визначити всі позитивні та негативні наслідки від державного регулювання цін, та наслідків, що отримає ринкове середовище від політики дерегуляції в сфері ціноутворення.

Основний матеріал дослідження: Жодна з країн світу не дозволяє собі політику невтручання в процеси ціноутворення на підприємствах. В більшості країн в якості спільної практики використовують чіткі правила ціноутворення, що виражаються у вигляді законодавчих актів і мають на меті регламентацію методології та процедури формування цін на товарних ринках країни.

Статтю присвячено з'ясуванню сучасного стану та перспектив розвитку інституту державного регулювання цін. Виокремлюються теоретичні та практичні проблеми, які знижують результативність зазначеного інституту. Висловлюються конкретні пропозиції, спрямовані на покращення державного регулювання цін і тарифів. Розглянуто вітчизняну практику державного регулювання цін, виявлено значні прогалини в цій сфері та подано пропозиції щодо їх вирішення. Розглянуто методи державного регулювання цінової політики. Проаналізовано законодавство у сфері ціноутворення в Україні. Визначено основні методологічні підходи щодо державного регулювання цінової політики в Україні

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ЦІНА, ПРОЦЕС ЦІНОУТВОРЕННЯ, ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЦІН, ЦІНОВА ПОЛІТИКА, МЕТОДИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЦІН.

ABSTRACT

Amelina N.K., Iemelianseva D.I. To the government's price regulation - intervention in self-regulatory mechanisms of market or objective necessity. Visnyk National Transport University. Series «Economic sciences». Scientific and Technical Collection. – Kyiv: National Transport University, 2015. – Issue 3 (33).

Problem: The problem of state regulation of prices arose before economists in the XIX century. In recent years, many prominent economists of developed theoretical principles defined methodology, improved measures to introduce an effective mechanism of price regulation. In the current period of economic and social development activities of state influence on pricing have become an integral component of regulatory policy.

The wording of Article purposes: To identify the main priorities of state regulatory policy necessary to identify all the positive and negative effects of state regulation of prices and the consequences that will market environment policy of deregulation in the area of pricing.

Main research: None of the countries can not afford a policy of non-interference in the pricing enterprises. In most countries, as the common practice of using clear rules on pricing, expressed in the form of legislation and regulation aimed at methodology and procedures for the formation of prices on commodity markets.

The article is devoted to clarifying the current condition and prospects of the institution of state regulation of prices development. Theoretical and practical problems that reduce the effectiveness of this institution are singled out. Some offers directed on improving the legal guaranteeing of regulation of prices are formulated. A domestic practice of government control of prices is considered, found problems in this area and make the proposals for their solution. The methods of government control of price politics are considered in the article. A legislation in the sphere of pricing in Ukraine and his influence is analyzed on government control of prices. Basic methodological approaches in relation to government control of price politics in Ukraine are determined.

KEY WORDS: PRICE, PRICING PROCESS, GOVERNMENT REGULATION OF PRICES, PRICING METHODS, GOVERNMENT PRICE REGULATION.

РЕФЕРАТ

Амелина Н.К. К вопросу государственного регулирования цен - вмешательство государства в механизм саморегулирования рынка или объективная необходимость / Н.К.Амелина, Д.И.Емельянцева // Вестник Национального транспортного университета. Серия «Экономические науки». Научно-технический сборник. – К. : НТУ, 2015. – Вып. 3 (33).

Постановка проблемы: Проблема государственного регулирования цен восстала перед экономистами еще в XIX веке. За последние годы выдающиеся экономисты многих стран разрабатывали теоретические основы, определяли методологию, совершенствовали меры с целью внедрения эффективного механизма регулирования цен. В современный период социально-экономического развития меры государственного воздействия на ценообразование стали неотъемлемой составляющей системы регуляторной политики страны.

Формулировка целей статьи: С целью определения основных приоритетов развития государственной регуляторной политики, необходимо определить все позитивные и негативные последствия от государственного регулирования цен и последствий, получит рыночную среду от политики дерегуляции в сфере ценообразования.

Основной материал исследования: Ни одна из стран мира не позволяет себе политику невмешательства в процессы ценообразования на предприятиях. В большинстве стран в качестве общей практики используют четкие правила ценообразования, выражающиеся в виде законодательных актов и имеют целью регламентации методологии и процедуры формирования цен на товарных рынках страны.

Статья посвящена определению современного состояния и перспектив развития института государственного регулирования цен. Выделяются теоретические и практические проблемы, которые снижают результативность вышеупомянутого института. Высказываются конкретные предложения, направленные на улучшение государственного регулирования цен и тарифов. Рассмотрены отечественную практику государственного регулирования цен, выявлены значительные пробелы в этой сфере и представлены предложения по их решению. Рассмотрены методы государственного регулирования ценовой политики. Проанализировано законодательство в сфере ценообразования в Украине. Определены основные методологические подходы к государственному регулированию ценовой политики в Украине

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: ЦЕНА, ПРОЦЕСС ЦЕНООБРАЗОВАНИЯ, ГОСУДАРСТВЕННОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ЦЕН, ЦЕНОВАЯ ПОЛИТИКА, СПОСОБЫ ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ЦЕН.

АВТОРИ:

Амеліна Наталія Костянтинівна, Національний транспортний університет, старший викладач кафедри економіки, e-mail: amelinank@ukr.net, тел. +380677887925

Ємельянцева Дарина Ігорівна, Національний транспортний університет, асистент кафедри економіки, e-mail: ja_wam_ne@ukr.net, тел. +380679641859

AUTHORS:

Amelina Natalia K., National Transport University, senior lecturer, Department of Economics, e-mail: amelinank@ukr.net, tel. +380677887925

Iemeliantseva Daryna I., National Transport University, lecturer's assistant, Department of Economics, e-mail: ja_wam_ne@ukr.net, tel. +380679641859

АВТОРЫ:

Амелина Наталья Константиновна, Национальный транспортный университет, старший преподаватель кафедры экономики, e-mail: amelinank@ukr.net, тел. +380677887925

Емельянцева Дарина Игоревна, Национальный транспортный университет, ассистент кафедры экономики, e-mail: ja_wam_ne@ukr.net, тел. +380679641859

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Редько О.Ю., доктор економічних наук, професор, Директор Національної Академії статистики обліку та аудиту, Київ, Україна

Гришук О.К., кандидат технічних наук, професор, Національний транспортний університет, Київ, Україна

REVIEWER:

Redko A.J., Ph.D., Economics (Dr.), professor, the Director of the National Academy of statistics, accounting and audit

Grischuk O.K., Ph.D. in Technical Science, professor, National Transport University, Kyiv, Ukraine